

בנק ישראל

הממונה על חוק חופש המידע

דוח שנתי - 2014

(מידע שוטף על בנק ישראל)

בנק ישראל

הממונה על חוק חופש המידע

דוח שנתי - 2014

עמוד	תוכן עניינים
2	- מען לפניות הציבור
4	- הנחלת בנק ישראל
5	- תפקידי בנק ישראל:
6	נגידת בנק ישראל
8	הגופים המייעצים לבנק
9	חטיבת המחקר
10	חטיבת השווקים
12	הפיקוח על הבנקים
15	החטיבה למידע ולסטטיסטיקה
16	חטיבת משאבי אנוש ומינהל
18	החטיבה לטכנולוגיית המידע
19	מחלקת המטבע
22	מחלקת חשבות ומערכות תשלומים וסליקה
24	האגף להפצת מידע וקשרים בין-לאומיים
28	- ריכוז נתונים על פניות הציבור לבנק ישראל
29	- תקציב הבנק לשנים 2014 ו-2015
32	- רשימת מאגרי המידע הרשומים על פי חוק הגנת הפרטיות התשמ"א-1981
34	- רשימת פרסומי בנק ישראל

מען לפניות הציבור

בנק ישראל:

קפלן 2, ת"ד 780 ירושלים 91007 טל': 02-6552211 פקס: 02-6528805
נחלת בנימין 69, ת"ד 1604 תל-אביב 61015 טל': 03-5640610 פקס: 03-5603518
יבנה 20, ת"ד 1604 תל-אביב 61015 טל': 03-5640610 פקס: 03-5661110
הממונה על חוק חופש המידע: עו"ד רונן ניסים טל': 02-6552766 פקס: 02-6520858

אחראים על טיפול בפניות הציבור על פי חוק חופש המידע (לפי חטיבות):

02-6669604	02-6552604	ד"ר עדי ברנדר	חטיבת המחקר:
02-6669330	02-6552330	גבי דינה אליזה	חטיבת השווקים:
02-6552533	02-6552504	מר אביאל שפיטלניק	החטיבה למידע ולסטטיסטיקה:
02-6669020	02-6552476	גבי אירית זמיר	חטיבת הפיקוח על הבנקים:
02-6552743	02-6552899	מר ליאור ליכטמן	מחלקת המטבע:
02-6669126	02-6552926	גבי מיטל הראל	חטיבת משאבי אנוש ומנהל:
02-6669241	02-6552241		החטיבה לטכנולוגיית המידע:
			מחלקת חשבות ומערכות תשלומים
02-6669194	02-6552994	רו"ח ענת שבת	וסליקה:
02-6552163	02-6552977	רו"ח שולה מישלי	הביקורת הפנימית:
02-6520858	02-6552766	עו"ד רונן ניסים	המחלקה המשפטית:

היחידות הנותנות שירות לציבור:		
פקס : 02-6669077	טל : 02-6552680	<u>היחידה לפניות הציבור בפקוח על הבנקים :</u>
פקס : 02-6669776	טל : 02-6552713	<u>דוברות והסברה כלכלית :</u>
בטלמסר : 02-373-1000		<u>מידע על חשבונות מוגבלים :</u>
באינטרנט : http://www.bankisrael.org.il/publheb/dataheb.htm		
הפיקוח על הבנקים תחום יחסי בנק לקוח מידע והדרכה ללקוחות הבנקים : http://www.bankisrael.org.il/deptdata/pikuah/publ_inq/pniyot.php		
פקס : 02-6669499	טל : 02-6552121	<u>מדור מלוות מדינה המדינה באגף החשבות :</u>
מידע על זכאות מלוות חובה ניתן לקבל באתר האינטרנט של בנק ישראל : https://app.boi.gov.il/wad/		
רח' בנק ישראל 1 קבלת קהל : ימים א'-ה' בין השעות 09:00-13:00		
פקס : 02-6552036	טל : 02-6552847	<u>קופות בנק ישראל :</u>
רח' קפלן 2 ירושלים קבלת קהל : ימים א'-ה' בין השעות 08:00-13:00		
	טל : 02-373-2000	<u>מענה קולי בנושא שערים יציגים :</u> מכל מקום בארץ במחיר שיחה מקומית
פקס : 02-6552858	טל : 02-6552828	<u>מרכז מבקרים לימודי :</u>
מרכז המבקרים פתוח בימים א-ה, למעט ערבי חגים וחגים, בין השעות 09:00-16:00. הסיורים במרכז אינם כרוכים בתשלום, אך טעונים תיאום מראש. ניתן לתאם ביקור בטלפון או בדוא"ל : mevakrim@boi.org.il . למידע נוסף : http://www.boi.org.il/he/education/visitorscenter/pages/default.aspx		
אתר בנק ישראל באינטרנט : www.bankisrael.org.il		

מקומות בהם ניתן לעיין בהנחיות בנק ישראל פי חוק חופש המידע

ספריית בנק ישראל - קפלן 2, ירושלים טל' : 02-6552720

הנהלת בנק ישראל

(נכון ליוני 2014)

חברי הנהלת הבנק

דר' קרנית פלוג - נגידת בנק ישראל

דר' נדין בודו טרכטנברג - משנה לנגידה

חזי כאלו – מנכ"ל

דוד זקן - המפקח על הבנקים

פרופ' נתן זוסמן - מנהל חטיבת המחקר

ד"ר עקיבא אופנברג – חבר הנהלה, ראש אגף מוניטרי/פיננסי בחטיבת המחקר

אנדרו אביר - מנהל חטיבת השווקים

צחי פרנקוביץ' – מנהל החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

אבנר זיו – מנהל החטיבה לטכנולוגית המידע

פנינה קרן – מנהלת חטיבת משאבי אנוש ומינהל

עירית מנדלסון - מנהלת מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה

עו"ד טידה שמיר - היועצת המשפטית, מנהלת המחלקה המשפטית

אילן שטיינר - ממונה על מחלקת המטבע

רו"ח שולה מישלי - המבקרית הפנימית

מטה הנגידה

דני אחיאשויילי - ראש המטה לנגידה

ד"ר אוהד בר-אפרת – ראש אגף להפצת מידע ולקשרים בינלאומיים

יואב סופר - דובר הבנק

אסתי שורץ – מזכירת הוועדה המוניתרית והמועצה המינהלית

תפקידי בנק ישראל

לאחר קום המדינה נדונה במשרד האוצר שאלת הקמתו של בנק מרכזי, שכינויו אז – הבנק הממלכתי. בלחץ המאורעות נדחה הדבר, אך הצורך המיידי לבעיית הנפקת המטבע של המדינה הצעירה זירז את חקיקת "פקודת שטרי בנק, תש"ח-1948". הפקודה הסדירה את הסמכות להנפיק שטרי כסף באמנה בין הממשלה ו"בנק אנגלו-פלשתינה" – לימים "בנק לאומי לישראל".

חוק בנק ישראל התשי"ד-1954 אושר בכנסת ב-24 באוגוסט 1954, ונכנס לתוקפו ב-1 בדצמבר של אותה שנה. עם הקמת בנק ישראל הועברו אליו מחלקת ההוצאה מ"בנק לאומי לישראל" ויחידת המפקח על הבנקים ממשרד האוצר. הפיקוח על מטבע חוץ הועבר לבנק ישראל בשנת 1978.

בשנת 2010 אושר בכנסת חוק בנק ישראל החדש (חוק בנק ישראל, התש"ע 2010), והוא נכנס לתוקפו ב-1 ביוני 2010. על פי החוק החדש, מטרות הבנק הן:

1. לשמור על יציבות מחירים, וזאת כמטרה מרכזית;
2. לתמוך במטרות אחרות של המדיניות הכלכלית של הממשלה, במיוחד צמיחה, תעסוקה וצמצום פערים חברתיים, בתנאי שלדעת הוועדה לא תהיה בכך פגיעה בהשגת יציבות המחירים לאורך זמן; לעניין זה, "יציבות מחירים לאורך זמן" – מצב שבו צופה הוועדה, על בסיס המדיניות המוניטרית שקבעה, ששיעור האינפלציה יהיה בתחום יציבות המחירים ... בתוך תקופה שלא תעלה על שנתיים;
3. לתמוך ביציבותה של המערכת הפיננסית ובעלילותה הסדירה.

החוק החדש מגדיר גם את תפקידי הבנק:

1. לנהל את המדיניות המוניטרית;
2. להחזיק את יתרות מטבע החוץ של המדינה ולנהלן;
3. לתמוך בפעילות הסדירה של שוק מטבע החוץ בישראל;
4. לשמש בנקאי של הממשלה;
5. להסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק, במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן.
6. להנפיק מטבע, להסדיר את מערכת המזומנים במשק ולכוונה;
7. לקיים את הפיקוח וההסדרה של מערכת הבנקאות על פי סמכויותיו לפי חוקי הבנקאות ולפי כל דין אחר.

בבנק ישראל כיום 734 משרות (מלאות מצטברות, נכון למאי 2015).

נגיד בנק ישראל

חוק בנק ישראל מדגיש את עצמאותו של הבנק. לכן מתמנה הנגיד בידי נשיא המדינה, על פי המלצת הממשלה, לתקופת כהונה של חמש שנים.

הנגיד מופקד על ניהולו של בנק ישראל, ומכהן גם כיושב ראש הוועדה המוניתרית וכחבר במועצה המנהלית.

הנגיד משמש, על פי החוק, גם יועץ לממשלה בעניינים כלכליים, ולפיכך הוא משתתף בישיבות ועדת השרים לענייני כלכלה ובדיוניה הכלכליים החשובים של הממשלה.

הוועדה המוניתרית

הוועדה המוניתרית הוקמה על פי חוק בנק ישראל, התשי"ע-2010.

הוועדה המוניתרית מונה, על פי החוק, שישה חברים. עד ל- 8/10/2014 כיהנו בוועדה שישה חברים: דר' קרנית פלוג, הנגידה, שמשמשת יושבת ראש הוועדה; דר' נדן בודו טרכטנברג, המשנה לנגידה; פרופ' נתן זוסמן, מנהל חטיבת המחקר, ושלושה חברים מקרב הציבור שמונו לתפקידם לראשונה ב- 9/10/2011 – פרופ' ראובן גרונאו (מונה שוב ביום 9/10/2013); פרופ' רפי מלניק ופרופ' אלכס צוקרמן. ב-8/10/2014 הסתיימה כהונתו של פרופ' רפי מלניק ועד סוף השנה לא מונה חבר חדש במקומו.

תפקידי הוועדה המוניתרית:

1. לקבוע את המדיניות להשגת מטרות הבנק, ובכלל זה את המדיניות המוניתרית;
2. לעקוב אחר ביצועה של המדיניות שנקבעה, לבחון מפעם לפעם, את ההתפתחויות המוניתריות והכלכליות ואת ההתקדמות להשגת יעדי המדיניות, ולדון בנושאים אחרים הקשורים לכך;
3. להחליט על הפעולות לפי חוק בנק ישראל, התשי"ע-2010, שעל הבנק לנקוט כדי להשיג את מטרות הבנק; החלטת הוועדה על שיעור הריבית הנקבעת לצורכי המדיניות המוניתרית (להלן - שיעור הריבית) תהיה לתקופה נקובה, ובתום התקופה תחליט הוועדה אם לשנות את שיעור הריבית או להשאירו לתקופה נקובה נוספת.
4. כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק בנק ישראל, התשי"ע-2010, לרבות בעניינים אלה: קבלת פיקדונות ומתן אשראי כאמור בסעיף 36(3) עד (5) לחוק, מתן הוראות בדבר החזקת נכסים נזילים כאמור בסעיף 38, ניהול יתרות מטבע חוץ כאמור בסעיף 40, והתערבות במסחר בשוק מטבע החוץ כאמור בסעיף 53.

המועצה המינהלית

המועצה המינהלית הוקמה על פי חוק בנק ישראל, התשי"ע-2010.

המועצה המינהלית מונה, על פי חוק, שבעה חברים. עד ל- 1/9/2014 כיהנו במועצה המינהלית שבעה חברים: דר' קרנית פלוג, הנגידה; דר' נדן בודו טרכטנברג, המשנה לנגידה; וחמישה חברים מקרב הציבור שמונו לתפקידם לראשונה ב- 9/10/2011: מר דן פרופר שימש כיושב ראש המועצה המינהלית עד ל- 1/9/2014; מר יצחק אידלמן (מונה שוב ביום 9/10/2013); מר אורי גלילי (מונה שוב ביום 9/10/2013); פרופ' נינה זלצמן (מונתה שוב ביום 18/12/2012) וגב' מקסיין פסברג. ב- 1/9/2014 הופסקה

כהונתו של מר דן פרופר¹ ועד סוף השנה מילא מר אורי גלילי את מקומו של היושב ראש. ב- 8/10/2014 הסתיימה כהונתה של גב' מקסין פסברג ועד סוף השנה לא מונה לה מחליף.

תפקידי המועצה המינהלית:

1. לפקח על ההתנהלות התקינה והיעילה של הבנק.
2. לדון בתכנית העבודה השנתית של הבנק.
3. לאשר את התקציב השנתי לפעילות המנהלית של הבנק.
4. לאשר את הדוח הכספי השנתי של הבנק.
5. לאשר את תנאי השכר של עובדי הבנק והשינויים שיחולו בהם, לרבות התנאים הנלווים, וכן את מבנה השכר בבנק.
6. למנות לבנק מבקר פנימי, לפי הצעת ועדת הביקורת; המועצה מוסמכת להפסיק את כהונת המבקר הפנימי לפי סעיף 12(א)(3) לחוק הביקורת הפנימית.
7. לדון ולהחליט בהמלצות של ועדת הביקורת.
8. למנות צוות לתיקון ליקויים כמשמעותו בסעיף 21א(ב) לחוק מבקר המדינה; בראש הצוות לתיקון הליקויים תעמוד הנגידה.
9. למנות רואה חשבון מבקר חיצוני לבנק ולסיים את העסקתו.
10. למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה בחוק.

ועדת הביקורת

ועדת הביקורת הוקמה על פי חוק בנק ישראל, התש"ע-2010.

ועדת הביקורת מנתה עד ל- 1/9/2014 ארבעה חברים: מר אורי גלילי ששימש כיושב ראש ועדת הביקורת; מר יצחק אידלמן (מ"מ יו"ר ועדת הביקורת); פרופ' נינה זלצמן וגב' מקסין פסברג. חברי ועדת הביקורת מונו על ידי המועצה המינהלית, מבין חבריה מקרב הציבור. ב- 1/9/2014 קיבלה המועצה המינהלית את הודעתו של מר אורי גלילי כי יפסיק לכהן כחבר ועדת ביקורת וזאת עד למינוי יו"ר מועצה. באותו מועד החליטה המועצה המינהלית שמר יצחק אידלמן ישמש כמ"מ יו"ר ועדת הביקורת בפועל עד למינוי יו"ר למועצה המינהלית. ב- 8/10/2014 הסתיימה כהונתה של גב' מקסין פסברג במועצה המינהלית.

תפקידי ועדת הביקורת:

1. להמליץ למועצה, לאחר התייעצות עם הנגידה, על מועמד לתפקיד המבקר הפנימי של הבנק.
2. לדון בתוכנית העבודה השנתית של המבקר הפנימי, ולהמליץ למועצה על התקציב ותקן כוח האדם הנכון לביצועה.
3. לאשר חריגה, מטעמים שיירשמו, מהחובה שחלה על הנגידה, המשנה לנגידה וחברי הוועדה המוניטרית מתוקף סעיף 11(ב)(5) ו-17 לחוק בנק ישראל, התש"ע-2010, בעניין החזקת ניירות ערך.
4. לעמוד על ליקויים בניהול הבנק ולהציע למועצה דרכים לתיקונם. לשם כך תדון הוועדה בין השאר:
  - א. בדוחות הביקורת של המבקר הפנימי של הבנק;
  - ב. בדוחות הביקורת של מבקר המדינה;

¹ מר דן פרופר הודיע למועצה המינהלית ב- 2/6/2015 על כוונתו לסיים את תפקידו בסוף חודש אוגוסט 2014, גם אם עד מועד זה לא ימונה לו מחליף.

ג. בדוחות רואה החשבון המבקר של הבנק;

ד. בנושאים שיובאו לפנייה על-ידי המועצה המינהלית או הנגידה.

דיון כאמור יתקיים בהתייעצות, בין השאר, עם המבקר הפנימי או עם רואה החשבון המבקר, לפי העניין.

גופים המייעצים לבנק ישראל

לצד הגופים הפועלים בתוך הבנק, מסייעות לפעולות הבנק מספר ועדות ציבוריות בנושאים שונים:

הוועדה לתכנון שטרי כסף, מעות ומטבעות זיכרון ממונה בידי נגיד בנק ישראל, ומייעצת לו בענייני עיצוב השטרות והמטבעות. חבריה הם מומחים מתחומי המשפט, הארכיאולוגיה, הנומיסמטיקה, העיצוב, האדריכלות, ההיסטוריה, העיתונות ועוד.

ועדה מייעצת לענייני בנקאות ממונה ע"י נגיד בנק ישראל ע"מ לייעץ לו ולמפקח על הבנקים בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות. הועדה מורכבת מחברים שהנגיד ממנה, ובדרך-כלל בין חבריה נציגי התאגידים הבנקאיים. בועדה חברים נציג של משרד האוצר, ולעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) - נציג לקוחות שממנה שר האוצר. דיוניה של הוועדה או של ועדת משנה שלה הם סודיים.

ועדת רישיונות משמשת כוועדה מייעצת לענייני רישוי בנקאי ומונה חמישה חברים, מבין חברי הוועדה המייעצת לענייני בנקאות שאותם ממנה הנגיד, ושאינם נציגי התאגידים הבנקאיים. הנגיד רשאי, לפי שיקול דעתו, ולאחר התייעצות בוועדת רישיונות, לתת לחברה שהתאגדה בישראל, רישיון בנק ולתאגיד חוץ הרשום בישראל, שהוא בנק במדינת חוץ – רישיון בנק חוץ.

חטיבת המחקר

תפקידי חטיבת המחקר בשנים 2014 ו-2015

במסגרת המטלות השוטפות, עוסקת המחלקה בעיקר בתחומים האלה:

תפקידה המרכזי של חטיבת המחקר בבנק הוא סיוע לנגידה ולוועדה המוניתרית בעיצוב המדיניות המוניתרית ולנגידה במילוי תפקידה כיועצת כלכלית לממשלה. מחקריהם של כלכלני המחלקה עוסקים בקשת רחבה של תחומים: מדיניות מוניתרית, שוק ההון, יציבות פיננסית, מאזן התשלומים, המחירים, ענפי המשק, ההשקעות בתשתית, שוק העבודה, עוני ומדיניות חברתית, תקציב הממשלה, מדיניות הכלכלית ועוד. בתכנית העבודה קיבלו היציבות הפיננסית ותחומי החשיבה האסטרטגית והצמיחה הכלכלית מיקום גבוה בסדר העדיפויות.

הניתוחים השוטפים והמחקר הכלכלי מתנהלים בשלושה אפיקים עיקריים:

מעקב אחר ההתפתחויות השוטפות במשק וניתוחן - הכנת חומר לתמיכה בהחלטות על כלי המדיניות המוניתרית, לרבות הריבית הקצרה, וסיוע לוועדה המוניתרית בהכנה של דוחות המדיניות המוניתרית. תוצאות המעקב אחרי ההתפתחויות במשק מתפרסמות, בעיקר בדוחות השנתיים של בנק ישראל, המוגשים לממשלה ולכנסת על פי חוק בנק ישראל, וכן בסקירה השוטפת של ההתפתחויות הכלכליות (פעמיים בשנה), הכוללת גם סקירה פיסקלית. אחת לחודש מפרסמת החטיבה את המדד המשולב למצב המשק שמטרתו לעקוב אחר הפעילות הריאלית ומדי רבעון מפורסמת תחזית להתפתחויות המקרו-כלכליות במשק ומתבצע סקר החברות.

הצעות למדיניות כלכלית - כלכלני החטיבה נוטלים חלק בגיבוש המדיניות הכלכלית, כולל תרומה לעיצוב המדיניות המוניתרית והפעלתה, ובהכנת תחזיות לטווח הביניים וניתוח רב-שנתי של תקציב הממשלה – המתפרסמים בדו"חות השוטפים, בפרסומים מיוחדים ובדו"ח בנק ישראל. כמו-כן מתפרסמת תחזית החטיבה בדו"חות של ה-OECD. ביחס לנושאים שעמדו על סדר היום הציבורי ב-2014 קיבלו הנושאים שקשורים לשוק הדיור, לתקציב המדינה, לאוכלוסיות החלשות בשוק העבודה, לתשתיות ולמערכת הפיננסית התייחסות מיוחדת במסגרת דו"ח בנק ישראל. נוסף על עבודת המחקר והמדיניות משתתפים חברי החטיבה בוועדות ציבוריות. דוגמאות לכך מהשנה האחרונה הן ועדת אלארון, ועדת ששינסקי בנושא מיסוי משאבי טבע, ועדת גרמן, הועדה לשכלול המסחר ושיפור הנזילות בבורסה, הוועדה לבחינת תהליכים לעריכת הסדרי חוב, הוועדה לקידום חוק איגות, הועדה לבחינה מגדרית של תקציב המדינה והועדה להיערכות להזדקנות האוכלוסיה. כלכלני החטיבה משתתפים גם מדי שנה בפורומים כלכליים כגון הצוות המקרו-כלכלי של כנס קיסריה או הפורומים במסגרת ה-OECD. כן בוחנים כלכלני החטיבה הצעות מדיניות של גופים אחרים במשק, לשם קביעת עמדתו של בנק ישראל לגבי הצעות אלו.

מחקר בסיסי - כלכלני החטיבה חוקרים סוגיות שונות בכלכלת ישראל. מחקרים אלו מתפרסמים באופן שוטף בסדרות "מאמרים לדיון" ו"ניירות תקופתיים", בכתב העת "סקר בנק ישראל" ובכתב עת בינלאומי, ה-Israel Economic Review. חלק מהעבודות מפורסמות בכתבי עת נוספים בארץ, כגון הרבעון לכלכלה, ובכתבי עת בחו"ל. כמו-כן מארגנת החטיבה כנסים מקצועיים.

חטיבת השווקים

תפקידי חטיבת השווקים הם:

א. יישום המדיניות המוניטארית של הבנק ומדיניות שער החליפין

המדיניות המוניטארית שקובע בנק ישראל מיושמת על ידי חטיבת השווקים באמצעות מגוון של כלים מוניטריים - מכרזים מוניטריים מול התאגידים הבנקאיים (הלוואות או פיקדונות לפי הצורך), חלון אשראי וחלון פיקדונות, מכרזי מק"ם ומכרזי ריפו - וכן באמצעות פעילות בעת הצורך במסחר במק"ם ובאג"ח בבורסה לניירות ערך:

מכרזי פיקדונות ו/או הלוואות למהבנקים - אלה משמשים כלי מדיניות עיקרי, בזכות הדיוק והמהירות המאפיינים את השפעתם. באמצעותם יכול בנק ישראל לספק את הביקוש לבסיס הכסף וכך ליישם את הריבית שקבע. המכרזים המוניטריים המוצעים לבנקים הם לתקופות קצובות של יום, שבוע וחודש. כנגד הלוואות מוניטריות מעמידים הבנקים ביטחונות לרבות אג"ח ממשלתיות ומק"ם.

בנוסף, בנק ישראל מעמיד לרשות התאגידים הבנקאיים **חלון הלוואות מוניטריות (כנגד ביטחונות) ולפיקדונות מוניטריים** בפער של 0.1 אחוז מעל/מתחת לריבית בנק ישראל, בהתאמה. הלוואות ופיקדונות אלו הם ליום אחד ונפרעים אוטומטית ביום העסקים הבא.

מילוה קצר מועד (מק"ם) - זהו נייר ערך שבנק ישראל מנפיק לתקופות קצרות (עד שנה) כדי להשפיע על בסיס הכסף ועל הריבית בשוק הכספים. מבחינת ההשפעה על בסיס הכסף מכשיר זה דומה למכרזי הפיקדונות לבנקים, אולם כיוון שהוא מונפק לציבור הרחב, ותשואתו נקבעת על פי המסחר בבורסה, היא מבטאת את ציפיות הציבור לאינפלציה בעתיד ולשינויים במדיניות המוניטרית. מידע זה מהשווקים מסייע לבנק ישראל בתכנון צעדיו המוניטריים.

ריפו - החל מ-17.10.07 ועד ספטמבר 2009 בנק ישראל ביצע עסקאות מסוג "ריפו" בשוק ההון באמצעות מכרז. במסגרת זו רכש הבנק אג"ח ממשלתיות ומק"ם מגופים מוסדיים ותאגידים בנקאיים ומכר אותם בחזרה כעבור שבוע במחיר שנקבע מראש. הריפו הוא אחד המכשירים הפיננסיים החשובים ביותר בשווקים הבין-לאומיים, ומספר העסקאות הנקשרות באמצעותו בשווקים המפותחים גדל בהתמדה. עסקאות מסוג "ריפו" הן אחד הכלים החשובים לניהול מדיניות הריבית על ידי בנקים מרכזיים במדינות רבות. מכרזי הריפו של בנק ישראל הופסקו על רקע השקת מסלוקה מרכזית בבורסה לביצוע עסקות ריפו וכן על רקע עודפי הנזילות הגדולים שהצטברו במערכת.

פעילות בשוק הפתוח - ב-16/02/09 הודיע בנק ישראל כי יפעיל כלי נוסף לצורך ביצוע המדיניות המוניטרית-רכישת איגרות חוב ממשלתיות מסוגים שונים ולתקופות שונות לפדיון בשוק המשני. בחודש מארס הודיע הבנק כי היקף הרכישות יעמוד על 200 מיליוני ש"ח במוצע ליום עד לרכישה מצטברת של 15-20 מיליארדי ש"ח. מטרת פעילות זו הייתה הקלת תנאי האשראי במשק. בנק ישראל מעריך כי פעילות זו הגבירה את האפקטיביות של המדיניות המוניטרית ואת עמידותו של המשק הישראלי בפני ההשלכות השליליות של המשבר הכלכלי העולמי. לאחר שבנק ישראל השלים רכישות אג"ח ממשלתיות בסכום של 18 מיליארדי ש"ח, בהתאם לתוכנית, הודיע הבנק כי תוכנית הרכישות הסתיימה.

ביצוע מדיניות שער החליפין

המסחר במטבע חוץ מתנהל בין הבנקים לבין הלקוחות ובין הבנקים לבין עצמם. בכל יום עסקים במטבע חוץ מפרסם בנק ישראל את שערי החליפין היציגים של השקל מול מטבעות זרים. שערים יציגים אלה מבוססים על השערים השוררים בשוק בעת קביעתם. ראוי לציין כי השער היציג שמפרסם בנק ישראל הוא אינדיקטור לשער החליפין השורר במשק אך אין לו מעמד מחייב על פי דין. לפיכך רשאים צדדים בעסקאות הצמודות למטבע חוץ לבצען בכל שער חליפין המוסכם ביניהם.

ב. ניהול יתרות המט"ח של מדינת ישראל

יתרות מטבע החוץ נחוצות כדי לספק נזילות במט"ח בעת הצורך, בין היתר כדי לממן את פירעון החוב, והוצאות חריגות של הממשלה על יבוא בשעת חירום, לאספקת נזילות בעטיו של משבר פיננסי, או למכירת מטבע חוץ בעת הצורך, במסגרת ניהול המדיניות המוניטרית. לרמה נאותה של היתרות נודעת חשיבות גם מבחינת מעמדו הבינלאומי של המשק. בניהול היתרות נוקט בנק ישראל, בדומה לבנקים מרכזיים אחרים, גישה זהירה, המכוונת לשלושה יעדים: שמירה על כוח הקנייה של יתרות מטבע החוץ; שמירה על רמת נזילות גבוהה והשגת תשואה נאותה על ההשקעות, כל עוד אין הדבר פוגע בהשגת היעדים הקודמים. לפיכך מושקעות היתרות בעיקר בנכסים סחירים בעלי אופק השקעה ממוצע קצר יחסית ובעלי סיכון אשראי נמוך, והכל בכפוף לחוק בנק ישראל.

ההרכב המטבעי של היתרות ורמתן הרצויה נקבעים בהתאם לכללי מדיניות שנגזרים מתפקידיהן של היתרות.

בשנת 2014 גדלו יתרות מטבע החוץ של ישראל בכ-4 מיליארד דולרים – מ-81.8 מיליארדי דולרים בסוף שנת 2013 ל-86.1 מיליארדים בסוף 2014.

העלייה ברמת היתרות במהלך שנת 2014 הושפעה בעיקר מרכישות של מטבע חוץ על סך 7 מיליארדי דולרים. מחציתם נרכשו במסגרת התערבות הבנק שנועדה למתן תנודות חריגות בשער החליפין שאינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים של המשק, והמחצית האחרת – במסגרת יישום התכנית למיתון ההשפעה של הפקת הגז על שער החליפין. השינוי ביתרות המיוחס להכנסה מריבית, לרווחי הון ולהפרשי שערים במטבעות שבהם היתרות מושקעות מול הדולר – הקטין את היתרות בכ-3 מיליארדי דולרים. זאת בעיקר כתוצאה מהתחזקות הדולר מול המטבעות האחרים שבהם מוחזק תיק היתרות.

בנק ישראל הצהיר כי היקף הרכישות במסגרת תכנית רכישות הגז יעמוד על 3.1 מיליארדי דולרים בשנת 2015.

תכנית רכישות הגז מהווה כלי נוסף במדיניות שער החליפין של בנק ישראל, וכמו בעבר הבנק ממשיך לפעול בשוק המט"ח במקרה של תנודות חריגות בשער החליפין אשר אינן תואמות את התנאים הכלכליים הבסיסיים של המשק או כאשר שוק המט"ח אינו מתפקד כראוי.

ג. מעקב אחר התפקוד התקין של שוק המט"ח ושוק האג"ח

חטיבת השווקים מנטרת את שוק המט"ח, שוק האג"ח ושוק ני"ע המקומיים באמצעות איסוף וניתוח מידע מהמסחר בשווקים אלו, כולל מידע רציף, ובניית מדדים לתקינות השווקים.

בנוסף מספקת החטיבה שירותים במט"ח לבנקים המסחריים כגון ניהול חשבונות.

הפיקוח על הבנקים

תפקידים עיקריים ומבנה אירגוני

תפקידו העיקרי של הפיקוח על הבנקים הוא להגן על טובת הציבור באמצעות שמירה על יציבותה וחוסנה של המערכת הבנקאית; שמירה על הגינות היחסים בין הבנקים ללקוחותיהם וקידום התחרות והיעילות במערכת הבנקאית; הבטחת הנכסים הפיננסיים שהציבור מפקיד בבנקים; והבטחת רציפותם של השירותים הבנקאיים הניתנים לציבור. תפקידים אלו שלובים זה בזה, והם חיוניים כדי לבסס את אמון הציבור במערכת הבנקאית.

במסגרת פעילותו לקידום יציבותה של המערכת הבנקאית פועל הפיקוח כדי להבטיח את נאותות הממשל התאגידי ואת ניהולם הזהיר של הסיכונים בבנקים, זאת, תוך שמירה על הלימות הון ונזילות התואמים את פרופיל הסיכון. פעילות זו מתבצעת באופן שוטף, ותוך יישום עקרונות הליבה לפיקוח בנקאי תקין שנקבעים על ידי וועדת באזל ומעודכנים מעת לעת.

באשר לפעילותו להבטחת ההוגנות ביחסים בין הבנקים ללקוחותיהם פועל הפיקוח באמצעות התוויה ואכיפה של החקיקה וההוראות בתחום היחסים בין הבנק ללקוח, וכן באמצעות בירור של פניות הציבור. בנוסף, מקדם הפיקוח הוראות ותיקוני חקיקה שמטרתם להגביר את התחרות במתן שירותים בנקאיים לציבור.

הפיקוח על הבנקים פועל באמצעות ארבעה אגפים מרכזיים: אגף הביקורת, אגף הערכה מוסדית, אגף מדיניות והסדרה ואגף בנק-לקוח. בראש כל אחד מהאגפים עומד מנהל אגף שהינו סגן למפקח על הבנקים וכפופים לו מנהלי יחידות הפועלים בתחומים מקצועיים שונים. בנוסף, מספר יחידות נוספות פועלות בכפיפות ישירה למפקח. האגפים והיחידות פועלים תוך שיתוף ותיאום ביניהם הן בשלב התכנון והן בשלב היישום של תכנית העבודה הפיקוחית.

הפעולות העיקריות של הפיקוח על הבנקים בשנת 2014

בשנת 2014 המשיך הפיקוח על הבנקים בפעולות לחיזוק יציבותם של התאגידיים הבנקאיים, להבטחת הזהירות בהתנהלותם, ולהעמקת ההגינות בפעילותם:

- ננקטו צעדים שנועדו להבטיח כי הבנקים עומדים במתווה להגדלת יחסי ההון הכלול בהוראות המאמצות את הנחיות באזל III, וכי הם מחשבים את היחסים כאות. הפיקוח גם בחן אם יעדי ההון הפנימיים של הבנקים מתאימים לפרופיל הסיכון שלהם, וכיצד תרחישים שונים משפיעים על השגתם של יעדים אלה. נוסף לכך נקבעו הוראות להחלתו של יחס מינוף מזערי.
- אומצה ההמלצה של באזל III בנוגע ליחס כיסוי הנזילות, ועודכנו ההוראות העוסקות בניהול סיכון הנזילות בבנקים, לרבות הוראות הדיווח לפיקוח. בד בבד בוצעו תהליכים פיקוחיים כדי להעריך את רמת הסיכון ואת איכות ניהולו.
- ניתן דגש לבחינת תכניות העבודה והאסטרטגיות העסקיות של הבנקים ולהערכת תיאבון הסיכון הנגזר מהן, תוך התמקדות בצעדים שנועדו לשפר את היעילות התפעולית.

- נמשך המעקב הצמוד אחר איכותו של תיק האשראי לדיור בבנקים, ניהולו ובקרתו. הבנקים נדרשו להגדיל את כרית ההון שהם מקצים בגין תיק זה.
- על רקע הגידול באשראי הצרכני (האשראי לאנשים פרטיים שאינו לדיור) קיים הפיקוח תהליכים להערכה של הסיכון הגלום בו ושל דרכי ניהולו, דרש להגדיל את ההפרשה הקבוצתית בגינו, ונקט צעדים להרחבת המידע עליו.
- נמשך המעקב אחר התפתחות הסיכונים בתיק האשראי העסקי ואחר הטמעתן של הוראות מרכזיות בתחום ניהול הסיכונים, והבנקים נדרשו לתקן את החולשות והליקויים שנמצאו בהטמעה.
- לנוכח התגברות הסיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות – ועל רקע המאמצים שעושות מדינות שונות, בראשן ארה"ב, לאתר כספים חייבים במס – הפיקוח על הבנקים פעל להערכת החשיפה לסיכונים אלה ולהגבלת השלכותיה על הבנקים. הוא גיבש הוראות שנועדו להבטיח את ניהולו הזהיר של הסיכון בכללותו, תוך דגש על הוראות ה-FATCA שפרסמה ארה"ב. בפירוט, הפיקוח הנחה את הבנקים לקיים תהליכים לזיהוי והערכה של החשיפה, וכן לעדכן את המדיניות והנהלים הנוגעים לפעילות הלקוחות ואת הבקורות עליה, תוך יישום גישה מבוססת סיכון לזיהוי פעילות או לקוחות שעשויים לחשוף את הבנקים לסיכונים בגין פעילות חוצת גבולות.
- בהמשך למדיניות שהפיקוח נקט בשנים האחרונות, גם השנה ניתן דגש משמעותי להתקנת הוראות שמקדמות את ההגינות ביחסים שבין הבנק ללקוח, מחזקות את יכולת המיקוח של הצרכן הבנקאי ואת התחרות בתחום, ומפחיתות את עלויות הניהול של חשבונו בבנק. בין היתר הפיקוח הסדיר מתכונת אחידה לדיווח שנמסר ללקוח על נכסיו, התחייבויותיו ופעילותו בבנק ("תעודת זהות בנקאית"), דרש לגלות ללקוח מידע השוואתי על שיעורי עמלות שלקוחות דומים שילמו בגין פעילות בניירות ערך, קבע הוראות לפישוט תהליך ההעברה של חשבון מבנק לבנק, והשיק את שיטת המסלולים תוך החלת פיקוח על מחיר המסלול הבסיסי והגבלתו ל-10 ש"ח בחודש. בד בבד יישם הפיקוח את מרבית ההמלצות שגיבש הצוות הבין-משרדי לבחינת הגברת התחרות במערכת הבנקאית. לחלק מההוראות נקבעו מועדי תחילה עתידיים כדי לאפשר היערכות מיכונית ליישומן.
- נמשך הטיפול בפניות הציבור ובתלונותיו, והותקנה הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה שנועדה להבטיח כי הבנקים מעניקים לתלונות טיפול מקיף, הוגן ויעיל, וכי הם מפיקים כראוי לקחים מהמידע שמתקבל מתלונות הציבור.
- בשנים האחרונות התגברו הסיכונים להמשכיות העסקית, לרבות הסיכונים הנובעים מאיום הסייבר. לנוכח זאת הרחיב הפיקוח על הבנקים את תהליך ההנחיה שהוא מעניק – בשיתוף הרשות הממלכתית לאבטחת מידע – בתחום הגנת הסייבר, ופרסם הוראה חדשה בנושא ניהולה. כמו כן, על רקע האיומים הנשקפים להמשכיות העסקית מהמצב הגיאוגרפי-פוליטי, נקבעו הוראות בדבר מיגון אתרים קריטיים. במהלך מבצע "צוק איתן" ניתנו הקלות זמניות ביישום הוראות מסוימות, לנוכח המצב שנוצר בעקבותיו.
- הפיקוח על הבנקים קידם והיה שותף לצעדים בעלי השפעה ארוכת טווח על המערכת הבנקאית ועל המערכת הפיננסית בכללותה, ביניהם: פעולות להגברת התחרות בתחום הסליקה של כרטיסי חיוב ולהרחבת השימוש בכרטיס חיוב מיידי (דביט), מתווה לחיזוק הביקורת החיצונית של רואי החשבון המבקרים, המלצות הוועדה לבחינת הסדרי חוב בישראל, המלצות הוועדה לצמצום השימוש במזומן, המלצות הצוות לקידום שוק איגוח בישראל, מתווה לטיפול במצב שבו הגופים

המנהלים תעודות סל מחזיקים במניות בנקים. כמו כן המשיך הפיקוח לקדם את תיקוני החקיקה לטיפול בבנק בכשל.

הרחבה ביחס לפעילות הפיקוח ראה בסקירה השנתית של מערכת הבנקאות לשנת 2014 המתפרסמת באתר האינטרנט של בנק ישראל.

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה

א. ייעוד החטיבה ותפקידיה

החטיבה למידע ולסטטיסטיקה, שהוקמה בתחילת 2008 במסגרת השינוי הארגוני של הבנק, שואפת להיות מקור מידע מוביל על המשק הישראלי, ובפרט על הפעילות הפיננסית והמגזר הפיננסי. היעד העיקרי של החטיבה הוא לספק להנהלת בנק ישראל ולחטיבות הליבה של הבנק נתונים ומידע על הפעילות הכלכלית במשק באיכות, בזמן ובהיקף הנדרשים לצורך ניהול המדיניות, השגת מטרותיו של הבנק ומילוי תפקידיו. היעד המשני של החטיבה הוא העמדת נתונים ומידע שבידי החטיבה לשימושם של גופים שונים בארץ ובחו"ל (בכפופות למגבלות של סודיות ואבטחת מידע), לשם הגברת השקיפות והיעילות הכלכלית במשק.

ב. הנתונים והמידע המנוהלים בחטיבה

לשם מילוי ייעודה וביצוע תפקידיה, מנהלת החטיבה נתונים ומידע מגוונים על הפעילות הכלכלית במשק בתחומים שונים, ביניהם:

- המערכת הפיננסית והמוניטרית בישראל, לרבות: ריביות ותשואות על מכשירים פיננסיים שונים, הפעילות בשוק מטבע החוץ (העסקאות, נפחי מסחר, המגזרים, המחירים, שער החליפין האפקטיבי, המרווחים, הסיכונים), הפעילות בשוק ני"ע (מחירים היסטוריים, היקפי ההנפקה של ההון והחוב, מחזורי המסחר, החזקות תושבי חוץ ותושבי ישראל בנכסים ועוד), שוק הכספים, שוק האשראי, אינדיקטורים ליציבות הפיננסית, הפעילות של הבנקים, המשקיעים המוסדיים ומתווכים פיננסיים אחרים, תיק הנכסים הפיננסיים של הציבור.
- הפעילות הריאלית במשק, לרבות: התוצר, שימושיו וענפי המשק, פעילות הסקטור העסקי והחברות הציבוריות, מחירי הסחורות והשירותים, שוק העבודה.
- פעילות הממשלה, לרבות: הכנסות הממשלה והוצאותיה, ההכנסות ממסים, הגירעון והחוב.
- פעילות המשק מול חוץ לארץ, לרבות: מאזן התשלומים, הנכסים וההתחייבויות של המשק מול חוץ לארץ (IIP) והחוב החיצוני.

החטיבה אוספת ומרכזת נתונים ומידע אלה ממקורות שונים, ביניהם: דיווחי הבנקים, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, הבורסה לני"ע, הרשות לני"ע, גורמים ורשויות נוספות וכן מידע הנמסר במישרין על ידי גופים עסקיים ואחרים במשק. סמכויות בנק ישראל בתחום איסוף הנתונים הסטטיסטיים נגזרות ממטרותיו ותפקידיו של הבנק, והן מוגדרות בשני דברי חקיקה עיקריים: חוק בנק ישראל, התשי"ע-2010, ופקודת הבנקאות, 1941. בנוסף, החטיבה מקימה ומתחזקת מערכות מידע, מפתחת ומיישמת שיטות לעיבוד והצגה של נתונים ומידע, ומפיעה בתוך הבנק ומחוצה לו נתונים, מידע ודוחות בערוצים שונים. בין היתר, החטיבה מפרסמת באופן שוטף באתר האינטרנט של בנק ישראל נתונים, סטטיסטיקה, הודעות לעיתונות ועוד.

חטיבת משאבי אנוש ומנהל

א. תפקידי החטיבה

- ביטחון ואבטחת עובדי הבנק, נכסיו ומתקניו.
- בקרה וניהול סיכונים בפעילות החטיבה
- הבטחת פעילות תקינה של החטיבה
- ייעול ושיפור תהליכים ארגונים ושיטות עבודה בבנק
- ניהול הגמלאים ורווחתם
- ניהול המשאב האנושי של הבנק משלב הגיוס ועד לפרישה
- ניהול מזכירות הועדה למינוי דירקטורים
- ניהול תהליכי הרכש בבנק
- ניהול, ביצוע ובקרת השכר
- ניהול, מתן שירותים, אחזקה ותפעול מתקני הבנק וציודו.
- פיתוח, הכשרה והדרכת המשאב האנושי

ב. תיאור היעדים והמשימות העיקריות הכלולות בתוכנית העבודה לשנת 2015 :

- הטמעת ערכים, משמעת, אתיקה בתרבות ובתקשורת הארגונית ושמירה על תדמית וממלכתיות הבנק
- סקר ארגוני - הפעלת מנגנון ניהולי המשלב את הטרוגניות החטיבה
- פיתוח הפוטנציאל הניהולי והמקצועי למנהלי ועובדי הבנק
- שדרוג התשתיות הפיזיות של הבנק.
- שיפור תהליכי גיוס כוח אדם איכותי ושימורו

יעד / תפקיד	משימה
הטמעת ערכים, משמעת, אתיקה בתרבות ובתקשורת הארגונית ושמירה על תדמית וממלכתיות הבנק	בחינת ממצאי הסקר ארגוני, יישומו ותכנון מדידה חוזרת
ייעול ושיפור תהליכים ארגונים ושיטות עבודה בבנק	איתור פרויקטים מרכזיים בחטיבות וסיוע בהגדרות התהליכים
ניהול, ביצוע ובקרת השכר	בדיקת היתכנות ל-BIG DATA וניהול מערכות מידע בנושא מחשוב משא"ב
פיתוח הפוטנציאל הניהולי והמקצועי למנהלי ועובדי הבנק	פיתוח מערכת התחשבות חדשה
שדרוג התשתיות הפיזיות של הבנק.	מימוש פוטנציאל עובדים ומנהלים
שיפור תהליכי גיוס כוח אדם איכותי ושימורו	ניהול כישרונות
	בדיקת התכנות השבחה לילינבלום
	העלאת איכות הגיוס וחיבור לתהליך ניהול הכישרונות

משימות עיקריות שבוצעו במהלך שנת 2014 :

1. ניהול כשרונות
2. שדרוג תהליכי הגיוס
3. עדכון וריענון נהלי עבודה
4. הטמעת שגרת ניהול על פי מדדי ביצוע KPI
5. עידוד תרומת עובדי הבנק לקהילה
6. הערכת עובדים
7. סקר ארגוני
8. שיפוץ בנין יבנה
9. השקעה בתשתיות ביטחון
10. הטמעת תרבות של שקיפות ותקשורת פתוחה
11. טיפוח תרבות ארגונית המותאמת לצרכי הבנק וערכיו
12. היערכות והכנות למעבר לבניין החלופי

החטיבה לטכנולוגית המידע

תפקידי החטיבה

החטיבה לטכנולוגית המידע מופקדת על גיבושה והפעלתה של אסטרטגיית המחשוב של בנק ישראל, באמצעות פיתוח, תחזוקה והפעלה של מערכות תשתית ומידע מתקדמות.

המערכות של חטיבת טכנולוגיית המידע מוכוונות לעיסוקי הליבה של בנק ישראל – המחקר הכלכלי, הפיקוח על המערכת הבנקאית והשמירה על היציבות הפיננסית במשק, ניהול שרותי בנקאות עבור גורמי הממשל במדינה, ניהול פעילות בנק ישראל בשווקים השונים, ניהול משק המטבע המזומן (שטרות ומטבעות), ועוד.

החטיבה אמונה על יצירת סביבת עבודה טכנולוגית מתקדמת ומודרנית עבור עובדי הבנק, לצד פעילות מורכבת בתחום המגננה במרחב הסייבר המתפתח.

עיסוקים מרכזיים של החטיבה :

- ❖ ניהול מערכות מידע לתמיכה בתפקוד הבנק כבנקאי של הממשלה והבנקים : ניהול הנפקות מכרזי מק"ם, ניהול יתרות מטבע החוץ, החוב הפנימי, החוב החיצוני ועוד. פיתוחי תוכנה ייעודיים עבור כלכלני הבנק בעבודתם עם מערכות המידע בבנק ומחוץ לו לצורך תמיכה בקבלת החלטות.
- ❖ ניהול נתוני הדיווח ממערכת הבנקאות והעברת הוראות ודיווחים אליה.
- ❖ ניהול נתוני הדיווח של חברות במשק.
- ❖ פיתוח מנגנוני שוק תשתיתיים בתחום הכלכלי לשיפור התחרותיות והאמינות של המערכת הבנקאית.
- ❖ פיתוח כלים לתמיכה במדיניות המוניטארית.
- ❖ פיתוח כלים מוניטאריים ממוכנים, להשתלבות בזירות מסחר חיצוניות ופנימיות.
- ❖ ניהול מערכות לסליקה כספית בין-בנקאית ומול הבורסה לני"ע.
- ❖ היערכות להמשכיות עסקית ולמצבי חרום.
- ❖ ניהול מערך ההגנה בסייבר של בנק ישראל.
- ❖ מערכות הניהול הפנימיות של הבנק (משאבי אנוש, כספים, רכש ולוגיסטיקה).

מחלקת המטבע

א. אספקת מזומנים לציבור

מחזור המטבע הסתכם בסוף שנת 2014 ב-63 מיליארדי ש"ח, לעומת 58 מיליארדים בסוף 2013. במהלך השנה גדל מספר השטרות במחזור בכ-8% והגיע ל-455 מיליון שטרות.

שטרות

ערך מחזור השטרות הסתכם השנה ב-61.3 מיליארדי ש"ח, לעומת 55.7 מיליארדים בשנה הקודמת, גידול של כ-10%. מספר השטרות במחזור עלה מ-423 מיליוני שטרות בשנה הקודמת ל-455 מיליונים השנה, גידול של 8%. הפער בשיעור הגידול בין ערך מחזור השטרות למספר השטרות במחזור מוסבר בשנים האחרונות בגידול משמעותי (כ-13% בשנת 2014) של מספר השטרות בעריך 200 ש"ח במחזור, וזאת כתוצאה משילובם המסיבי במכשירי המשיכה האוטומטיים. מחזור השטרות בעריך 50 ₪ גדל השנה ב-6% וזאת בעקבות כניסתם של השטרות מהסדרה החדשה למחזור.

ב. מטבעות זיכרון

במהלך שנת 2014 הונפקו חמישה מטבעות זיכרון, ובכללם מטבע נוסף בסדרת מטבעות "בוליון - ירושלים של זהב":

1. מטבע זיכרון בסדרת יום העצמאות, התשע"ד 2014 - "מפעל המים הלאומי".
2. מטבע זיכרון בסדרת "בוליון: ירושלים של זהב", התשע"ד 2014 - "בית כנסת החורבה".
3. מטבע זיכרון בסדרת אתרי מורשת עולמית, התשע"ד 2014 - "תל חצור".
4. מטבע זיכרון בסדרת תמונות מהתנ"ך, התשע"ד 2014 - "חלום יעקב".
5. מטבע זיכרון חדש בסדרת "נופי ישראל", התשע"ה 2014 - "שמורת החולה".

ג. המידע באתר האינטרנט

בקישור **אודות בנק ישראל** - מפורטת פעילותה של מחלקת המטבע; בקישור **שטרות ומטבעות** – תצוגה חדשה ואינטראקטיבית הכוללת מידע על סימני הביטחון המשולבים בשטרות שבמחזור וכיצד ניתן לזהות שטרות מזויפים; הצגת סדרות המטבע השונות, מסדרת בנק אנגלו-פלשתינה ועד סדרה ב' של הש"ח; הודעות שפורסמו ע"י מחלקת המטבע, ביניהן בנושא הנפקת סדרת השטרות החדשה, מידע וסרטון על תהליך הנפקת השטרות והמעות וצילומי מטבעות זיכרון אחרונים בהנפקת הבנק.

ד. מתן שירותים לממשלה ולציבור

מחלקת המטבע נותנת שירותים לממשלה ולציבור (שירותי פריטה וצריפה, החלפת מטבע פגום ופדיון מלוות המדינה).

ה. סדרת השטרות החדשה

בתאריך כ"א באלול התשע"ד, 16.09.14, הופץ לציבור שטר 50 השקלים החדש, הראשון בסדרת השטרות החדשה, בקופות הבנקים המסחריים, במכשירים האוטומטיים למשיכת מזומנים ובסניפי חברת הדואר.

שטרות בעריך 50 ₪ המשמשים את הציבור כיום, הנושאים את דיוקנו של עגנון, (שטרות מסדרה ב' של השקל החדש) ימשיכו לשמש הילך חוקי למשך מספר שנים נוספות והם יהלכו במחזור במקביל לשטרות החדשים. כאשר שטרות אלו מופקדים בבנק ישראל הם מוחלפים בהדרגה בשטרות מהסדרה החדשה. בהמשך, יפרסם בנק ישראל את המועד שבו שטרות מסדרה ב' יפסיקו לשמש הילך חוקי, וכן יקבע את משך התקופה להחלפת השטרות מסדרה ב'.

מספר חודשים לאחר השקתו, שטר 50 השקלים החדש, הגיע לשלב הגמר בתחרות הבינלאומית שקיים הארגון הבינלאומי המוביל לנושאי מטבע במאי 2015. למעמד הגמר בתחרות הגיעו 3 מדינות נוספות, וזאת מתוך 27 מדינות בסה"כ, שעמדו בקריטריונים והגישו מועמדות בקטגוריית השטר/הסדרה החדשים הטובים ביותר.

מארגני התחרות היטיבו לנמק את עלייתו של שטר 50 השקלים החדש לשלב הגמר בתחרות וציינו במכתבם למחלקת המטבע כי:

"This selection recognizes the outstanding nature of your organization's efforts, and its contributions towards making currency the best that it can be"

בשנת 2014 המשיך בנק ישראל בעבודה המאומצת ובהכנות להנפקת השטרות הבאים בסדרת השטרות החדשה. הדמויות שיופיעו על גבי השטרות הבאים בסדרה החדשה כבר אושרו ע"י ממשלת ישראל בתחילת שנת 2011 – רחל המשוררת על השטר של 20 ש"ח, המשוררת לאה גולדברג על השטר של 100 ש"ח והמשורר נתן אלתרמן על השטר של 200 ש"ח – עיצובם הסופי של השטרות וסימני הביטחון המשולבים בהם אושרו ע"י הממשלה בחודש אפריל 2013.

בנק ישראל משקיע מאמצים רבים על מנת ששטרות הכסף של מדינת ישראל יהיו מתקדמים ביותר, בהתאם למגמות העולמיות, ופועל להבטיח את האמון שנותן בו הציבור – לשמור על ביטחון המטבע ויציבות הכלכלה הישראלית. השטרות בסדרה החדשה יישאו סימני ביטחון מקידמת הטכנולוגיה והיו בעלי גדלים שונים, על מנת להקל על ציבור העיוורים וכבדי הראייה את ההבחנה בין עריכי השטרות.

מאז השקת השטרות בהם אנו משתמשים כיום חלפו כ-15 שנים, במהלכן, דאג בנק ישראל לשמור על רמת זיופים נמוכה בישראל, זאת בזכות הידע והיכולת לשלב בשטרות סימני ביטחון ברורים. ההתפתחויות בתחום השטרות, העלייה ברמת הזיופים בעולם והאמצעים הטכנולוגיים שעומדים כיום בידי הזיופנים מחייבים אותנו להתאים את עצמנו, מבעוד מועד, לשנים הבאות.

במהלך השנים האחרונות בנק ישראל חקר, בדק וייצר את התשתית להחלפת השטרות והנפקת סדרת השטרות החדשה. הדור הבא של השטרות בישראל מציג סטנדרט חדש של רמת ביטחון, פיתוחים ייעודיים של סימני ביטחון ואלמנטים נוספים שיחזקו את האמון בשטרות הכסף ואת הביטחון האישי שלנו עוד יותר.

על פי התכנון, בנק ישראל מתכוון להנפיק את השטר השני בסדרה בעריך 200 ₪ במהלך שנת 2015-2016.

1. טיפול בזיופי מטבע

על פי החוק, רק משטרת ישראל מופקדת על המאבק בזיוף מטבע ועל האכיפה בתחום זה. מחלקת המטבע פועלת לגילוי של כסף מזויף ולמניעת הפצתו בכמה מישורים: מעקב אחר הזיופים הקיימים בשוק, אפיון שלהם והפצת המידע לגופים העוסקים במזומן; שדרוג של סימני הביטחון המשולבים בשטרות והגברת המודעות אליהם באמצעות הדרכות ופרסומים; ושיתוף פעולה עם המשטרה, התאגידים הבנקאיים והארגונים הבין-לאומיים הנאבקים בזיוף מטבע.

על התאגידים הבנקאיים חלה חובה לבדוק את האותנטיות של השטרות והמעות לפני שהם ממחזרים אותם באמצעות הכספרים (טלרים) ובאמצעות המכשירים האוטומטיים למשיכת מזומנים.

ז. היערכות לשעת חירום

בשנת 2014 המשיכה מחלקת המטבע בהכנותיה לשעת חירום – בין היתר כדי להבטיח, במקרה הצורך, אספקה של מזומן בכמות נדרשת לכלל האוכלוסייה ובפריסה ארצית.

מחלקת חשבות, מערכות תשלומים וסליקה

עיקר תפקידי המחלקה נובעים מכוח חוק בנק ישראל, התש"ע 2010, אשר קובע כי הבנק ישמש כבנקאי של הממשלה ויסדיר את מערכות התשלומים והסליקה במשק במטרה להבטיח את יעילותן ויציבותן. כמו כן פועל בנק ישראל מכוח חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008 (להלן: "חוק מערכות התשלומים"), הקובע את סמכות בנק ישראל לפקח על מערכות התשלומים הפועלות בישראל.

א. תפקידי המחלקה:

- מתן שירותי בנקאות ללקוחות הבנק במטבע ישראלי ובמטבע חוץ.
- ניהול מערך דיווחים הכולל הפקת הדוחות הכספיים של הבנק המבוקרים על ידי רואי חשבון חיצוניים, מידע חשבונאי המופץ לחטיבות הבנק ולגורמי חוץ.
- ניהול הספר הראשי של הבנק ובכלל זה, ריכוז וקביעת העקרונות החשבונאיים של הפעילות הפיננסית והכספית של הבנק.
- ביצוע התשלומים המנהליים של הבנק וריכוז הטיפול בהיבטי המיסוי של הבנק.
- טיפול בפדיון מלוות חובה ובונדס הפעילות כוללת ניהול מילווות הפנים של המדינה - מילווות מרצון (סחירים ובלתי סחירים) ומילווות חובה, למעט מילווות שהונפקו לפי חוק מילווות המדינה התשל"ט - 1979, שהטיפול בהם הועבר ב-15.6.06 לאחריות משרד האוצר, ופדיון מילווות החוץ (בונדס) בארץ.
- קביעת מדיניות בתחום מערכות תשלומים וסליקה בארץ - תפקיד זה כולל, בין היתר, עדכון ואכיפה של הכללים, על פיהם פועלים המשתתפים השונים (בנקים, מסלקות הבורסה, מס"ב, מסלקת הנייר) במערכת זה"ב, במסלקת הצ'קים ובמס"ב; קידום רפורמות במערך התשלומים והתאמתן לסטנדרטים בינלאומיים; קידום רפורמה באמצעי תשלום במסגרת ועדת לוקר למלחמה בכלכלה השחורה - צמצום השימוש באמצעי תשלום מבוססי נייר ועידוד השימוש באמצעים אלקטרוניים מתקדמים ובכלל זה הובלת ועדה בינמשרדית בנושא. פרסום הספר האדום, המפרט את הפעילות במערכות התשלומים והסליקה בהתאם לתקן שנקבע על ידי ה-BIS (Bank for International Settlements) וריכוז עבודת המועצה לתשלומים וסליקה.
- פיקוח על מערכות התשלומים - תפקיד זה כולל פיקוח על מערכות התשלומים אשר הוכרזו כמבוקרות (בהתאם למוגדר בחוק מערכות תשלומים התשס"ח, 2008). תפקיד הפיקוח כולל, בין היתר, בחינת עמידתן של מערכות אלו בעקרונות הפעילות של התשתיות בשוק הפיננסי (Principles for Financial Market Infrastructure) אשר פורסמו על ידי ה-BIS, והסדרה של פעילותן לצורך שמירה על יעילותן ויציבותן. פיקוח על מערכות מבוקרות: זהב, מסב, שבא ו-CLS. בחינת שרשרת ביצוע עסקה בכרטיסי חיוב בהתאם להמלצות קבינט יוקר המחייה.
- תפעול מסלקות וטיפול בממשקי תקשורת
- תפקיד זה כולל תפעול שוטף של מערכת זה"ב והמערכות הנלוות לה, וכן תפעול של מסלקת הצ'קים. כמו כן, תחום זה אחראי לטיפול בממשקי התקשורת למערכות אלו, ובין היתר בממשק swift.

ב. בשנת 2014 עסקה המחלקה גם בנושאים הבאים:

10. שיפור השירות הבנקאי ללקוחות בנק ישראל, לרבות בחינה של השירות הבנקאי בבנקים מרכזיים בעולם.
11. הגברת שיתוף פעולה עם בנקים מרכזיים בעולם בקביעת סטנדרטים חשבונאיים של בנקים מרכזיים המיושמים בהנהלת החשבונות הראשית של הבנק ובדוחות הכספיים של הבנק.
12. שדרוג ושיפור מערכות תפעוליות לרבות תחילתו של פרויקט להחלפת המערכת לשירותי בנקאות ללקוחות בנק ישראל וייעול ושדרוג תהליכי העבודה.
13. שיפור ניהול הסיכונים במערכות ובתהליכי עבודה.
14. המשך היערכות להמשכיות העסקית בפעילות המחלקה.
15. יישום פיקוח שוטף על מערכות התשלומים המבוקרות והמשך ביסוס תשתית הפיקוח על מערכות התשלומים בהתאם לסטנדרטים הבין לאומיים.
16. קביעת המלצות במסגרת עבודת ועדת המשנה, שהוקמה מכוח הועדה הבין-משרדית בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה, לצמצום השימוש במזומן לצורך מאבק בהון השחור (ועדת לוקר).
17. המשך תהליך איתור בעלי מלוות שטרם פדו את תעודות המלווה שברשותם.
18. הטמעת ניהול מערך הערכה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק,
19. המושתת על המרכיבים הבאים: בקרות ברמת הארגון, תהליך עריכה וסגירת הדוחות הכספיים, בקרות כלליות על מערכות המידע ותהליכים מהותיים מאוד לדיווח הכספי והגילוי.

האגף להפצת מידע וקשרים בין לאומיים

א. אתר האינטרנט

אתר בנק ישראל בכתובת: <http://www.boi.org.il> מיועד הן לאנשי מקצוע, והן לציבור הרחב. האתר מכיל מגוון רב של נושאים הקשורים בפעילות השוטפת של בנק ישראל. בספטמבר 2012 הושק אתר חדש, שכלל אפיון מחודש, עיצוב גרפי, ממשק משתמש, מערכת לניהול תוכן ותשתית טכנולוגית, ולראשונה גם תת אתר בשפה הערבית, ותוכן של חינוך פיננסי.

הפרסומים של בנק ישראל מוצגים באתר, חלקם במקביל לפרסומם בדפוס. פרסומים אלה כוללים דוחות תקופתיים כגון דוח המדיניות המוניטרית (חצי שנתי) ודוחות על תחומים שונים בכלכלת ישראל, ובראשם הדוח השנתי של בנק ישראל. בנוסף מוצגים באתר הרצאות ומאמרים של נגיד/ת הבנק, מנהלים וכלכלנים, עבודות מחקר, מאמרים וניירות עמדה בתחומים שונים בכלכלת ישראל, וכן קטלוג הפרסומים המודפסים של בנק ישראל.

האתר כולל ארכיון היסטורי של פרסומי הבנק. הפרסומים הם בפורמט אוניברסלי המאפשר צפייה והדפסה. כך, דוחות בנק ישראל, וסדרת המאמרים לדיון, בעברית ובאנגלית, שפורסמו לפני הקמת אתר האינטרנט, נסרקו והועלו לאתר האינטרנט. סקרי בנק ישראל שפורסמו לפני הקמת אתר האינטרנט נסרקו אף הם ונמצאים בתהליך העלאה לאתר.

בסעיף ה"מידע" מצוי מידע כלכלי אינטראקטיבי כגון: לוחות אינדיקטורים וגרפים דינמיים, סדרות נתונים על המשק הישראלי, מידע אודות הבנקים וסניפיהם ועוד.

סעיף ה"שרות לציבור" כולל את האפשרות לאתר חשבונות ולקוחות מוגבלים, מידע והדרכה ללקוחות הבנקים אודות חשבונות עו"ש, עמלות הבנקים, צ'קים, כרטיסי חיוב, פיקדונות ותוכניות חסכון, מטבע חוץ, משכנתאות וחוזים אחידים. המידע לציבור בתחום זה מתעדכן באופן שוטף. בנוסף, פותח סימולטור IBAN לזיהוי חשבונות בנק וקיימת אפשרות לבדוק אם קיימות מלוות חובה שטרם נפדו.

סעיף ה"חקיקה" מכיל קובצי חקיקה שונים ובהם חוק בנק ישראל, חקיקה בנקאית, צווים, והוראות שונות של המפקח על הבנקים.

במסגרת הגברת השקיפות של פעילות בנק ישראל בתחום המוניטרי מפרסם הבנק באתר האינטרנט את סיכומי הדיונים לקבלת החלטת הריבית, ומפורסמות גם ההחלטות וסיכומי הדיונים של הועדה המוניטרית גם בנושאים אחרים ופרוטוקולים של המועצה המנהלית.

לרשות הציבור עומדים באתר **שערי החליפין היומיים היציגים**, המתעדכנים מידית לאחר קביעת השערים היציגים על ידי בנק ישראל. כן קיים באתר מנגנון לחיפוש שערי חליפין יומיים היסטוריים למטבעות שונים, החל משנת 1977. בנוסף קיימת באתר האפשרות לקבלת סדרות של שערי חליפין יציגים לפי בחירה של תקופה ומטבע, בצורות שונות: על המסך, בהצגה גרפית או בקובץ להמשך עבודה וחישובים במחשב של המשתמש.

ההודעות לעיתונות של בנק ישראל מתפרסמות באתר הבנק. ההודעות הן מקור למידע רב אודות פעילות בנק ישראל, כולל החלטות הריבית החודשיות, פעילות מערכת הבנקאות, ונושאים כלכליים אחרים שעל סדר היום. בסעיף "**אודות בנק ישראל**" מופיעים ההיסטוריה ותפקידי בנק ישראל, פרטים על נגיד/ת הבנק, המשנים, ונגידים קודמים, מידע על בעלי התפקידים מרכזיים

בבנק ישראל, לרבות כתובות דואר אלקטרוני **ישירות** של לשכות הנגידה ומנהלים בבנק, הסברים אודות המבנה הארגוני של הבנק, והמפה של המבנה הארגוני .
הסעיף "**צור קשר**" כולל כתובות דואר, דואר אלקטרוני, ומענה טלפוני לפניות הציבור בתחומים שונים.

כידוע, בנק ישראל הוא המנפיק הבלעדי של מטבע ישראלי. באתר מצוי קטלוג של **השטרות והמטבעות של ישראל**, החל מסדרות בנק אנגלו פלשתינה ועד לסדרות השקל החדש. קטלוג זה זכה לעיצוב מיוחד וידידותי המאפשר צפייה מהירה ונוחה בסדרות ובפרטים על שטרות ומטבעות שונים. הקטלוג מופיע באתר גם באנגלית. כחלק מהשרות לציבור, סימני הביטחון שעל השטרות מודגמים באמצעות סרטונים.

סעיף מיוחד באתר מוקדש ל**משרות פנויות** בבנק ישראל. אם ישנן כאלה, ניתן למלא טופס אלקטרוני, ובכך לקצר את תהליך ההרשמה. ההודעות על משרות פנויות מופיעות בעברית ובערבית כאחד, לנוחיות דוברי שתי השפות.

לנוחיותם של גורמים מקצועיים ואחרים, בארץ ובחו"ל שאינם דוברי עברית, ניתן לגלוש באתר בשפה **האנגלית**. בחלק זה של האתר מופיע תרגום של חלקים גדולים של הנושאים בעברית, והוא הולך ונעשה מקיף יותר, תוך שיפורים בעדכניותו. הושם דגש על תרגום מיידי של נאומים והרצאות של נגידת הבנק, הודעות לעיתונות, פרסומים תקופתיים וכן על הרחבה של תחום המחקרים ומאמרים פרי עטם של כלכלני הבנק.

המידע בתת האתר בערבית כולל תכנים שהם בעיקר בעלי אופי של שרות לציבור, והבנק פועל להרחבת התכנים בשפה זו.

בשנת 2014 הושק אתר המותאם לגלישה במובייל בו היישומים המרכזיים לשרות לציבור בהם: הודעות לעיתונות, איתור סניפי בנק, איתור חשבונות ולקוחות מוגבלים ושערי מטבע החוץ. היישום של איתור סניפי בנקים יוביל את הגולש ישירות לחיוג לסניף הבנק ולתוכנת ניווט לסניף עפ"י בחירת הגולש.

בתחום החינוך הפיננסי הבנק מפתח בשיתוף עם עמותת סנונית משחק עבור אתר האינטרנט בנושא המדיניות המוניטרית. משחק זה ישתלב בפרויקט הגדול של סנונית "איפה הכסף".

ב. מרכז המבקרים: מרכז המבקרים המחודש נפתח לביקורים ביום העצמאות תשס"ט (29.4.2009). המרכז נועד למלא שני תפקידים עיקריים:

(א) להציג בפני הציבור את תפקידו העיקריים של הבנק המרכזי ואת תרומתו לכלכלת המדינה;
(ב) להציג בפני הציבור את תולדות המטבע בארץ ואת השתקפות מורשת העם והמדינה בעיצוב השטרות והמעות.

הביקור במרכז מורכב משלושה חלקים:

- תערוכה נומיסמטית בה מוצגים מטבעות מדינת ישראל ומטבעות יהודיים עתיקים שמהם נשאבו המוטיבים המעטרים את מטבעות המדינה. בנוסף, קיימות שלוש ויטרינות כדלקמן:
(1) "שטר נולד" - שלבי הייצור של השטרות; (2) "מטבע נולד" - שלבי הייצור של המעות; (3) "סימני ביטחון" - המחשת סימני הביטחון שנועדו להגן על השטרות מזיופים. לאחרונה נוספה תערוכה מתחלפת הכוללת שלוש ויטרינות שנושאן הוא "מטבעות ירושלים" – מטבעות שהוטבעו בירושלים ושושאן הוא ירושלים.

- צפייה בשני סרטים. סרט אחד מתאר את התפתחות המטבע כאמצעי תשלום שאין לו ערך בפני עצמו; הסרט השני מסביר את חוליי האינפלציה ואת תפקידו המרכזי של הבנק בשמירה על יציבות מחירים והאמצעים לכך.

כמו כן, ניתנות במרכז המבקרים הרצאות בנושאים הקשורים בכלכלה ובתולדות מערכת המטבע בתיאום מראש.

הסיורים במרכז מודרכים, אורכם כשעה וחצי, אינם כרוכים בתשלום ומתאימים למבקרים מגיל שמונה ומעלה. יחידים יכולים לסייר במרכז בעזרת אוזניות. ההדרכה היא בעברית או באנגלית; ניתן לקבל הדרכה (באמצעות מדריך או אוזניות) גם בערבית, צרפתית, ספרדית ורוסית. המדריכים במרכז המבקרים הם מקרב עובדי בנק ישראל וגמלאיו.

בשנת 2014 ביקרו במרכז המבקרים למעלה מ-30,000 איש.

ג. ספרייה: באוסף הספרייה, המיועד בעיקר לעובדי בנק ישראל, כ-30,000 פריטים, הכוללים: ספרות מקצועית, כתבי עת מודפסים ואלקטרוניים ומאגרי מידע. הנושאים המרכזיים בהם מתמקדת הספרייה הם כלכלה, כספים וبنקאות.

החומר המודפס עומד על המדפים לרשות המשתמשים. כתבי העת האלקטרוניים נגישים לעובדים דרך המחשב האישי שבחדרם. בשנת 2013 עלתה לאוויר תוכנה חדשה לניהול הספרייה – תוכנת אגרון – המאפשרת חיפוש בקטלוג הספרייה.

לגישה וקישור לכתבי העת האלקטרוניים עומד לרשות העובדים פורטל TDNET. מרבית כתבי העת נרכשים במדיה דיגיטלית וזאת לאור ההחלטה שהתקבלה לעבור ככל שניתן למדיה זאת. מאגרי המידע שעומדים לרשות העובדים:

ECONLIT, JSTOR, ABI PROQUEST, SCIENCEDIRECT, CENTRAL BANKING.NET & RISK.NET, OECD ILIBRARY (כ"ע ובחריים)

ב-1982 הוקמה לרווחת העובדים ספרייה לספרות יפה. הספרייה כוללת כיום כ-9,000 ספרים.

ד. קשרים בינלאומיים: בנק ישראל מייצג את המדינה במוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים בהם חברה ישראל: בקרן המטבע הבין-לאומית; בקבוצת הבנק העולמי; בבנק הבין-אמריקאי לפיתוח ובבנק האירופי לשיקום ולפיתוח. כן הצטרף בנק ישראל כחבר בבנק להסדרי סליקה בין-לאומיים. הארגון לשיתוף פעולה ולפיתוח כלכלי (Organization for Economic Cooperation and Development) OECD קיבל את מדינת ישראל במאי 2010 כחברה מלאה בארגון. בנק ישראל מקיים מגעים שוטפים עם OECD, פעיל בוועדות שונות של הארגון, והיה שותף מרכזי לתהליך ההצטרפות של ישראל אליו.

היחידה לקשרים הבין-לאומיים בבנק ישראל מקיימת קשר שוטף עם המוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים בתחומים מגוונים: השתתפות בדיונים והחלפת דעות, הצבעות, אירוח משלחות מקצועיות, שיתוף מומחים ישראלים במשלחות מקצועיות למדינות שונות, אספקת נתונים לפרסומים השונים של המוסדות האלה, קבלת מידע מהם והפצתו אצל גורמים מעוניינים בארץ וכד'. מעורבותה הפעילה של מדינת ישראל במוסדות הפיננסיים הבין-לאומיים, באמצעות בנק ישראל, תורמת להידוק הקשרים עם קובעי המדיניות הכלכלית במדינות שונות ובין המשק הישראלי למשקים אחרים. במסגרת חברותה של ישראל בקרן המטבע הבין-לאומית, סוקרת הקרן אחת לשנה את כלכלת ישראל. הדוח השנתי הנכתב ע"י משלחת של כלכלני הקרן נדון במועצת המנהלים שלה. חברותה של ישראל בבנקים הבין-לאומיים לפיתוח מקנה לחברות ישראליות זכות להשתתף במכרזים לפרויקטים במימון מוסדות אלו. אחד התחומים שבהם יש פוטנציאל רב להשתלבות ישראלית בפרויקטים בין-לאומיים הוא ידע וטכנולוגיות.

בשנת 1997 הצטרפה מדינת ישראל למועדון המדינות התורמות של (International Development Association) IDA - זרוע של הבנק העולמי המעניקה אשראי בתנאים נוחים לכ- 80 המדינות המתפתחות המוגדרות כעניות ביותר.

בכל אחד מהמוסדות הפיננסיים הבינ"ל יש נציג, שמונה ע"י בנק ישראל, המייצג את מדינת ישראל בארגון. כל אחד מהמוסדות מקיים שני כנסים בשנה: מפגש של קבוצת המדינות בה אנו מיוצגים, המתקיים באחת ממדינות הקבוצה, וועידה שנתית. בינואר 2011 אירח בנק ישראל את המפגש השנתי של קבוצת המדינות הלא אזוריות בבנק הבין אמריקאי לפיתוח, ובמרץ 2014 אירח הבנק את המפגש של קבוצת המדינות בה אנו מיוצגים בבנק האירופי לשיקום ופיתוח.

ריכוז נתונים על בקשות מידע לבנק ישראל 2014 - 2013

2014	2013	
289	771	מספר הפניות למידע
269	769	מספר הפניות שנענו במלואן
15	2	מספר הפניות שנדחו
5	0	מספר הפניות שנענו חלקית
97.2%	99.6%	שיעור הפניות שנענו תוך 30 יום
95%	99.8%	מזה: - בחיוב
0.7%	0	- באופן חלקי
4.3%	0.2%	- בשלילה
1.73%	0.4%	שיעור הפניות שנענו תוך 60 יום
0%	100%	מזה: - בחיוב
60%	0	- באופן חלקי
40%	0	- בשלילה
1.07%	0	שיעור הפניות שנענו מעבר ל-60 יום

* בניגוד לעבר סיווג הפניות למידע ע"פ "חוק חופש המידע" (סעיפים 1 ו 7 בחוק) הנכללות בריכוז זה יעשה רק בקשר לפניות ישירות (ובכתב) ולא בעניין פניות לקבלת מידע כלשהו.

מיון התשובות שנענו בשלילה, או באופן חלקי, לפי העילות המפורטות בחוק, בשנת 2013:

מספר הפניות שנענו בשלילה	העילה
10	מטעמי סודיות - לפי חוק
5	מידע לא זמין
2	לא רלוונטי לבנק
0	מידע זמין חלקית
0	נתונים לא באחריות המחלקה
0	שונות
15	סה"כ

מספר עתירות שהוגשו על החלטות הממונה - ²

² העתירות נמחקו על הסף.

ביצוע תקציב הבנק¹ לשנים 2014 ו-2015

במיליוני ₪ ובמחירים שוטפים

ביצוע 2014	תקציב 2014	תקציב 2015		
193.3	212.3	223.3		מטה וסיוע
115.9	121.6	123.1	עלויות עבודה ישירות	
13.6	18.8	19.1	עלויות עבודה עקיפות	
34.8	35.5	30.2	הוצאות אחזקה	
19.4	22.0	22.9	הוצאות שוטפות	
9.6	13.3	23.9	הוצאות אחזקה ושוטפות למבנה החלופי ²	
-	1.2	4.0	עתודה	
180.5	189.8	193.3		ביצוע תפקידי הבנק
161.7	166.7	170.8	עלויות עבודה ישירות	
0.9	1.0	1.0	עלויות עבודה עקיפות	
3.7	4.4	4.0	הוצאות אחזקה	
14.2	16.9	16.7	הוצאות שוטפות	
-	0.7	0.7	עתודה	
2.5	3.3	3.4		נציגות בחו"ל
1.0	1.2	1.0	עלויות עבודה ישירות	
0.6	1.1	1.6	עלויות עבודה עקיפות	
0.0	0.0	0.0	הוצאות אחזקה	
0.8	0.9	0.6	הוצאות שוטפות	
-	0.1	0.1	עתודה	
347.0	260.0	295.5		גמלאות
330.5	224	275.1	גמלאות	
16.6	34	14.4	תשלומים בעת פרישה	

-0.0		-	השבות גמלאים	
-	2	6.0	עתודה	
70.9	87.2	83.8		השקעות
8.2	4.4	1.3	היערכות לשעת חירום	
9.6	7.6	8.4	מחשוב – פרויקטים שונים	
0.1	1.0	-	שדרוג ושיפוץ חדר המחשב	
4.0	3.0	4.1	ERP SAP	
3.8	3.4	2.3	השקעות למטבע ולסדרה החדשה	
0.8	1.7	-	תשתית מידע רגולטורי (תמ"ר)	
6.3	4.2	2.7	ציוד, מכונות ושיפורים במבנה – פרויקטים שונים	
1.8	1.0	-	זה"ב (RTGS) - החלפת תשתיות מחשוב	
1.3	1.8	1.7	מחסן נתונים מרכזי (DWH)	
0.5	-	-	שדרוגי ביטחון	
-	-	-	תוכנה לניהול יתרות מטבע החוץ (ITMS)	
2.5	3.5	-	תכנון שדרוג המבנה בירושלים ותכנון עתידי	
2.2	1.6	3.5	החלפת מערכת הקלט	
4.0	6.2	4.6	הגירה מה-Mainframe	
0.8	-	9.3	החלפת המערכת לשירותי בנקאות ללקוחות הבנק	
-	20.3	20.4	שיפוץ המבנה בירושלים ³	
0.0	-	-	החלפת לוח חשמל ראשי וגנרטור	
6.1	1.5	15.0	מרכז טכנולוגי וחירום	
18.8	24.2	9.6	הקמת משרדים חלופיים ²	
-	1.9	1.0	עתודה	
-0.4	-0.8	-6.8		הכנסות
-0.0	-0.1	-6.4	הכנסות מעמלות	
-0.4	-0.7	-0.4	הכנסות אחרות	

-	98.2	24.9		עתודת מועצה	
64.9	89.3	76.5		הדפסת כסף	
61.0	84.8	75.4	הדפסת שטרות ומעות		
3.9	4.5	1.1	סדרה חדשה		
0.0		0.4		תפעול קרן אזרחי ישראל לרווחי הגז	
0.0		0.4	תפעול קרן אזרחי ישראל		
לפי חוק בנק ישראל התש"ע-2010, סעיף 20.(א)(3)					1
מיון מחדש : בתקציב 2014 הוצאות הקמה של המשרדים החלופיים הוצגו בתחום פעולה "מטה וסיוע" ומוינו מחדש לתחום פעולה "השקעות"					2
העלות המוצגת כאן היא עלות השיפוץ נטו ללא עלויות עקיפות, כגון שכירות משרדים חלופיים בזמן השיפוץ.					3

מאגרי מידע בבנק בהתאם לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981

מנהל המאגר	קוד מאגר ברמו"ט	שם מאגר	חטיבה/אגף
לירן כליף	53228	מערכת דיווחים ישירים	חטיבת מידע וסטטיסטיקה
	72601	מכשירים פיננסיים נגזרים	
	880006296	תקבולים ותשלומים (תקב"ש)	
לירן כליף	990033061	מצבת החובות חוב חיצוני	
לירן כליף	991000048	יתרת ניירות ערך סחירים	
רחל לאה כהן	בתהליך קבלת קוד	נתונים על משכנתאות	חטיבת הפיקוח על הבנקים
שלמה ימיני	197270	אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים	
דגנית הראל	196924	חשיפת אשראי	
רעות סלע	621760	לווים בעלי אשראי במט"ח	
דגנית הראל	990036450	לווים גדולים ונתוני אשראי לווה בודד	
גדעון מאור שביט	990036467	מוש"כ (מושכי שיקים ללא כיסוי)	
רחל לאה כהן	990084933	אנשים קשורים במערכת הבנקאות	
עודדה פרץ	70006509	קיפייל – פניות הציבור – עוזכנה ושמה שונה ל- : מערכת CRM (ניהול פניות הציבור).	

מנהל המאגר	קוד מאגר ברמו"ט	שם המאגר	חטיבה/אגף	
מרגלית רוקח	990027304	מאגר איגרות מלוות חובה		
שי פרץ	בתהליך קבלת קוד	מאגר לניהול מבקרים	חטיבת מש"א ומינהל/אגף משאבי אנוש	
שירה מירון קלודובסקי	בתהליך קבלת קוד	מבחני הערכה		
יוסי פרוור	990026933	משכורת		
	990080936	שורש וטופז		
	990080959	מאגרי קופ"ג של עובדי הבנק		
יוסי פרוור	990080912	קרן השתלמות		
יוסי פרוור	990080929	ביטוח רכב לעובדי הבנק		
יוסי פרוור	בתהליך קבלת קוד	מאגר מערכת הביטוחים (פניקס והראל- שיניים, בריאות וסיעודי)		
אתיה חן	990026963	הלוואות לעובדים		
מיטל הראל	990026949	ניהול משאבי אנוש		
	700045698	מודול HR כוח אדם		
דורון סלובטיצקי	990026956	ספקים SAP		
דולי צדוק	990036374	בעלים רשומים שוק ההון		חטיבת השווקים
מטי קהן	700045681	מודול SD לקוחות		הוצאה לאור

פרסומי בנק ישראל

באתר האינטרנט של בנק ישראל מופיעים כל הפרסומים המודפסים, וכן פרסומים נוספים שאינם יוצאים לאור בדפוס.

דף רשימת הפרסומים באתר הוא בכתובת:

www.boi.org.il/he/NewsAndPublications/AboutTheSpokespersonsOffice/Pages/PublPrice.aspx

חברות, עלוני מידע לציבור וספרים שהבנק פרסם בשנת 2014:

- ◇ התפתחויות כלכליות בחודשים האחרונים (פעמיים בשנה).
- ◇ דוח המדיניות המוניטרית (פעמיים בשנה).
- ◇ התחזית המקרו כלכלית של חטיבת המחקר (רבעוני)
- ◇ סקר חברות (רבעוני)
- ◇ דוח בנק ישראל
- ◇ דין וחשבון כספי.
- ◇ מערכות התשלומים והסליקה בישראל.
- ◇ דו"ח היציבות הפיננסית
- ◇ דוח יתרות מטבע חוץ
- ◇ מערכת הבנקאות בישראל, סקירה חצי שנתית.
- ◇ מערכת הבנקאות בישראל, סקירה שנתית.
- ◇ סקירת פעילות הפיקוח על הבנקים בתחום הטיפול בפניות ותלונות ציבור
- ◇ מחלקת המטבע סקירה שנתית.
- ◇ דוח תקופתי ועד המסלקה
- ◇ ניירות תקופתיים של חטיבת המחקר.
- ◇ סדרת מאמרים לדיון של חטיבת המחקר.
- ◇ סדרת מחקרים – Israel Economic Review Vol 11 No. 1
- ◇ דו"ח הועדה לבחינת צמצום השימוש במזומן במשק הישראלי
- ◇ מידע מתעדכן – דפי חילוף.

מידע מתעדכן – דפי חילוף

- ◇ שערים יציגים (ריכוז שבועי, דו-לשוני).
- ◇ תקנות המסלקה.
- ◇ הוראות ניהול בנקאי תקין.
- ◇ הוראות הדיווח לציבור.
- ◇ הוראות הדיווח לפיקוח על הבנקים.